

5G kan befaras försämra det allmänna hälsotillståndet och miljön

Diarienummer: SSM2018-2444-15 - Samråd 5G

Sammanfattning

Mikrovågs- och millimetervågsstrålningen i inne- och utemiljön kan befaras att öka massivt vid ett införande av 5G. Det kan konstateras att ingen kommer att kunna välja om man vill exponeras för strålningen eller inte. Alla kommer att bli tvångsexponerade och detta förhållande borde i ett fungerande demokratiskt samhällssystem, som sätter folkets intresse först, ställa höga krav på att 5G inte innebär hälsorisker.

Men ingen forskning visar att 5G-utbyggnaden inte medför kortsiktiga eller långsiktiga hälso- och miljörisker. Storskaliga tester med 5G har trots det beviljats. Det är helt oacceptabelt.

Över 240 vetenskapsmän är överens om att beläggen är växande för att redan befintlig strålningsexponering från befintliga system (2G, 3G, 4G, WiFi etc) har skadliga effekter för människors hälsa och miljön.

Över 220 vetenskapsmän och läkare anser att 5G måste stoppas pga potentiella allvarliga konsekvenser för människors hälsa och för miljön.

Forskning visar att 5G kan orsaka omedelbara vävnadsskador och att millimetervågor påverkar alla kroppsliga funktioner, inklusive det centrala och autonoma nervsystemet, samt skadar nerver i huden.

Svenska folket har hittills hållits oinformerade om redan kända risker med strålning från befintlig teknik, om de många forskarnas varningar, samt om att hälso- och miljökonsekvenserna av den ökande strålningen från 5G är helt outforskade och outredda. Ensida, felaktig och partisk information om vad forskningen visat gällande hälsorisker med befintlig strålning från befintliga trådlösa system har under flera år spridits från Strålsäkerhetsmyndigheten, Folkhälsomyndigheten och Arbetsmiljöverket. Dessa myndigheter brister allvarligt, åtminstone i arbetet med denna fråga, i den saklighet och opartiskhet som lagen kräver att myndigheter ska iaktta i sitt arbete. Den felaktiga informationen har lett till att svenska folket och beslutsfattare felinformerats samt att nödvändiga skyddsåtgärder och regleringar inte vidtagits. Den har även berett väg för beslut om nu pågående hälsofarliga 5G-tester och för 5G-utbygganden. Den har lett till att mikrovågsstrålningen har ökat kraftigt i vår miljö de senaste 15 åren vilket i sin tur lett till en försämrad folkhälsa.

Mikrovågsstrålning från redan i dag befintlig trådlös teknik medför allvarliga hälsorisker och kan ha väsentligen bidragit till den nu konstaterade kraftigt ökande psykiska ohälsan samt ökad cancerförekomst i den svenska befolkningen samt även andra kroniska sjukdomar.

5G kan befaras försämra folkhälsan ytterligare och innebär även avsevärda risker för djur - och växtliv, särskilt insekts- och fågellivet.

En verksamhet som kan befaras försämra det allmänna hälsotillståndet får inte tillåtas enligt stoppregeln i 2 kap. 10 § MB.

Med hänvisning till 5G Appellen, EMF-scientist Appeal, Resolution 1815, Nürnbergkoden, regeringsformens 1 kap. 2 §, den omvända bevisbördan samt stoppregeln i 2 kap. 10 § miljöbalken är utbyggnaden av 5G olaglig då den strider mot svensk och internationell rätt. De nu pågående storskaliga testerna med 5G och utbyggnaden av 5G bör därför inhiberas.

5G-utbygganden innebär en massiv ökning av mikrovågsstrålning, extremt höga frekvenser samt millimetervågor

5G-utbygganden innebär en massiv ökning av mikrovågsstrålning, extremt höga frekvenser samt millimetervågor. Detta enligt såväl forskare¹ som utifrån telekombolaget Ericssons uppgifter. Inom 115 meter från en basstation i städer kan gränsvärdet för tillåten strålning i länder med bättre skydd mot hälsoriskerna än i Sverige komma att överskridas (Ryssland, Schweiz, Italien, Polen exempelvis).² Detta innebär att alla som bor eller vistas inom 115 meter från en basstation för 5G kan komma att utsättas för nivåer av strålning som anses hälsofarliga sedan lång tid i dessa länder. I Sverige har vi enbart skydd mot omedelbara uppvärmningseffekter då strålningen är så intensiv att den värmer upp vävnad i en vuxen man med 1 grad inom 30 minuter. Vi saknar skydd mot skadliga effekter som uppstår efter längre tids exponering vid lägre nivåer än de som orsakar uppvärmning, dvs mot cancer, psykisk ohälsa och degenerativa och andra kroniska sjukdomar, trots att dessa skadliga effekter bevisats uppstå i allt mer forskning under senare år. Över 240 vetenskapsmän är ense om att allmänheten måste ges stärkt skydd, informeras om visade hälsorisker och att denna form av strålning i stället måste minska.³

Millimetervågor liknande de som 5G avser använda påverkar alla kroppsliga funktioner negativt

Enligt en amerikansk regeringsrapport, offentliggjord år 2012, visade ryska forskare redan före 1977 att millimetervågor 37,5-60 GHz hämmade alla kroppsliga funktioner i djurförsök och de negativa effekterna bekräftades även i studier av människor som i yrket exponerades för millimetervågor. Centrala och autonoma nervsystemet, hormonsystemet, ämnesomsättningen påverkades negativt. Man observerade en försämring av immunförsvaret och att ytliga nerver i huden var skadade. Millimetervågorna orsakade en hämning av alla kroppsliga funktioner hos försöksdjuren.⁴ Detta trots att djuren exponerades för millimetervågor enbart i 15 minuter om dagen i 60 dagar i nivå med det svenska referensvärdet 10 W/m² som Strålsäkerhetsmyndigheten hävdar skulle skydda alla mot visade skadliga hälsoeffekter med 50 gångers säkerhetsmarginal.

Med utgångspunkt från dessa forskningsresultat innebär 5G-utbygganden att folkhälsan kan befaras försämrans. 5G innebär att hela befolkningen utsätts för millimetervågor eller mycket höga mikrovågsfrekvenser nära millimetervågorsfrekvenser, dygnet runt, under lång tid. Det innebär även att vi kan förvänta oss mycket skadliga effekter på fåglar, insekter och andra levande varelser i vår natur, som beroende på sin mindre storlek och fysiska egenskaper, kan vara betydligt känsligare för dessa extremt höga frekvenser, men det är helt outforskat.

Forskning visar att 5G kan orsaka permanenta vävnadsskador

Vidare varnar forskare för att 5G:s koncentrerade strålning kan bli "farlig" för människor.

"5G orsakar signifikant högre strålning än nuvarande system pga högre koncentration av mikrovågsenergi"...."När en person närmar sig en 5G basstation (faststörd gruppantenn) blir värdet ett avsevärt hälsoproblem och mer forskning behövs innan 5G kan rullas ut"⁵

5G kommer att använda en teknik utvecklad för militära ändamål, som genom fasstyrda gruppantenner koncentrerar mikrovågs- eller millimetervågsstrålningen. Detta utgör i sig en orsak till varför många forskare och läkare är oroade över hälso- och miljökonsekvenserna. Schweiziska forskare visade under hösten 2018 att även om telekomoperatörerna respekterar gällande referensvärden från ICNIRP och Strålsäkerhetsmyndigheten, som enbart skyddar mot omedelbara uppvärmningseffekter inom 30 minuter, kan 5G orsaka just dessa omedelbara skador pga de intensiva koncentrerade pulserna.⁶

5G medför högt risktagande med insekts-, fågel- och djurlivet

Det saknas helt skyddande regelverk som tar hänsyn till insekter, fåglars och djurs fysiska egenskaper. De referensvärden som Strålsäkerhetsmyndigheten och ICNIRP rekommenderar gäller endast skydd för en vuxen man mot omedelbara uppvärmningseffekter inom 30 minuter, men inget skydd finns överhuvudtaget som skyddar insekter, fåglar och andra djur mot de sedan 50 år tillbaka helt klarlagda och oomtvistade omedelbara uppvärmningseffekterna.

Observationer om massdöd av fåglar där 5G uppges ha testats är oroväckande⁷ och borde föranleda omedelbara undersökningar och forskning för att säkerställa att fåglar och insekter inte riskerar massdöd vid en storskalig utbyggnad av 5G. EU:s expertgrupp SCHEER har nyligen pekat på att 5G kan komma att leda till konsekvenser för biologiskt liv samt att hälso- och säkerhetsfrågor är ”okända”. SCHEER uppskattar därför 5G till högsta riskklassen (Nr 3 - level of hazard and importance).⁸ Enligt en rapport finansierad av EU utgående från 97 forskningsrapporter kan strålning från trådlös teknik skada fåglar, insekter och växter och 5G kan förvärra den skadliga påverkan. Allvarlig miljöpåverkan kan enligt rapporten inte uteslutas. Mikrovågsstrålning påverkar:

- Insekters och fåglars orienteringsförmåga, rörelsemönster, beteende och reproduktion
- växters metabola hälsa genom bildande av fria radikaler som kan leda till minskad tillväxt⁹

Mikrovågsstrålning är redan bevisat skadlig

Allt fler vetenskapliga belägg visar enligt över 240 vetenskapsmän verksamma på området, som gemensamt undertecknat EMF Scientist Appeal¹⁰, att mikrovågsstrålningen från redan befintliga trådlösa system, under gällande gränsvärden i Sverige, orsakar skadliga hälsoeffekter exempelvis: ökad cancerrisk, oxidativ stress, genetiska skador, strukturella och funktionella förändringar i fortplantningssystemet, inlärnings- och minnesproblem, neurologiska störningar och negativa effekter på det allmänna välbefinnandet hos människor. Skadorna når långt utöver mänskligheten eftersom alltfler belägg visar skadliga effekter på både växter och djur. Trots detta klarläggande påstår Strålsäkerhetsmyndigheten, Arbetsmiljöverket och Folkhälsomyndigheten felaktigt att det saknas vetenskapliga belägg för skadlig påverkan på människors hälsa och på växter och djur, i strid mot kravet på saklighet och opartiskhet som gäller alla myndigheter.

Strålskyddsstiftelsen har sedan 2012 löpande redovisat ny forskning och listan omfattar idag över 600 forskningsstudier. Samtliga studier i listan visar negativa effekter av mikrovågsstrålning från trådlös teknik och lågfrekventa magnetfält, och de skadliga effekterna uppstår under gällande referensvärden som Strålsäkerhetsmyndigheten felaktigt hävdar skulle skydda alla mot påvisade hälsoeffekter, med god säkerhetsmarginal. Strålsäkerhetsmyndigheten och Folkhälsomyndigheten samt Arbetsmiljöverket hävdar, bevisligen felaktigt, att några skadliga hälsoeffekter inte visats vid de nivåer som människor vanligen exponeras för.

Mikrovågsstrålning orsakar cancer och bör klassas som cancerogen för människa, grupp 1

Mikrovågsstrålning är cancerklassad av International Agency for Research on Cancer (IARC). År 2011 klassades mikrovågsstrålning från trådlös teknik, inklusive de frekvenser som 5G avser använda som "möjligen cancerframkallande" för människan (Grupp 2B).¹¹ Sedan dess har ytterligare forskning övertygande bekräftat cancerteffekterna varför allt fler svenska, såväl som internationella experter, är av uppfattningen att sådan strålning är "cancerframkallande för människan", på samma sätt som asbest, dioxin och tobak mm (Grupp 1).¹²

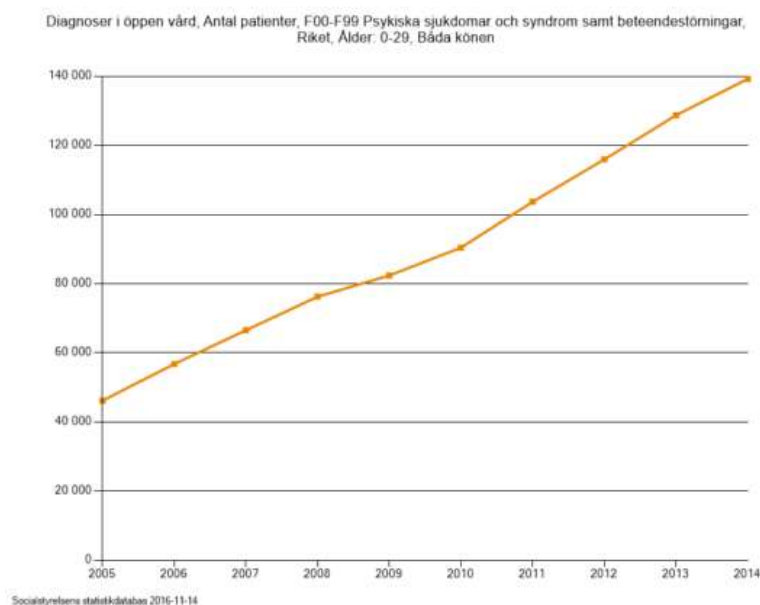
År 2018 redovisades slutresultaten av världens hittills största djurförsöksstudie som undersökt om mobilstrålning kunde orsaka cancer. Studien visade enligt en extern expertgrupp, anlitad av den amerikanska myndigheten NTP, "klara bevis"¹³ för att mobilstrålning orsakade förhöjd förekomst av tumörer i djuren. NTP är den myndighet som genomfört studien som kostade över 200 miljoner kronor. Tumörerna var av samma sort som epidemiologiska undersökningar genomgående observerat hos människa. Minst fyra metanalyser har också visat att forskningen sammantaget visar att mobilanvändning ökar risken för hjärntumör bland mobilanvändare.¹⁴

Vi konstaterar att Strålsäkerhetsmyndigheten brister allvarligt i objektivitet och saklighet när man på sin webbsida påstår att det är "osannolikt" att mobilen orsakar cancer eller andra allvarliga sjukdomar, trots att Internationella Cancerforskningsinstitutet IARC klassat denna strålningsform som "möjligen cancerframkallande" och trots att allt fler forskningsresultat bekräftat att mikrovågsstrålning från mobiltelefoni orsakar cancer. Detta är allvarligt eftersom allmänheten och beslutsfattare invaggas i en falsk trygghet att tekniken inte har några hälsoeffekter under gällande referensvärden. Strålsäkerhetsmyndighetens information ligger till grund för beslut på alla nivåer i samhället, exempelvis gällande val av teknik. Det leder i sin tur till att fel beslut fattas, även beslut gällande barn och andra särskilt känsliga. De regleringar och skyddsåtgärder som krävs kommer inte till stånd och människor drabbas av sjukdomar och för tidig död då det gäller dödliga sjukdomar som exempelvis malign hjärntumör, som skulle kunnat förebyggas om allmänhet och beslutsfattare objektiv och saklig information i enlighet med exempelvis Europarådets och över 240 vetenskapsmäns rekommendationer. Det svenska samhället bygger in sig i en hälso- och miljömässigt icke hållbar teknik. Det personliga lidandet och de samhälls- och företagsekonomiska kostnaderna blir oöverblickbara.

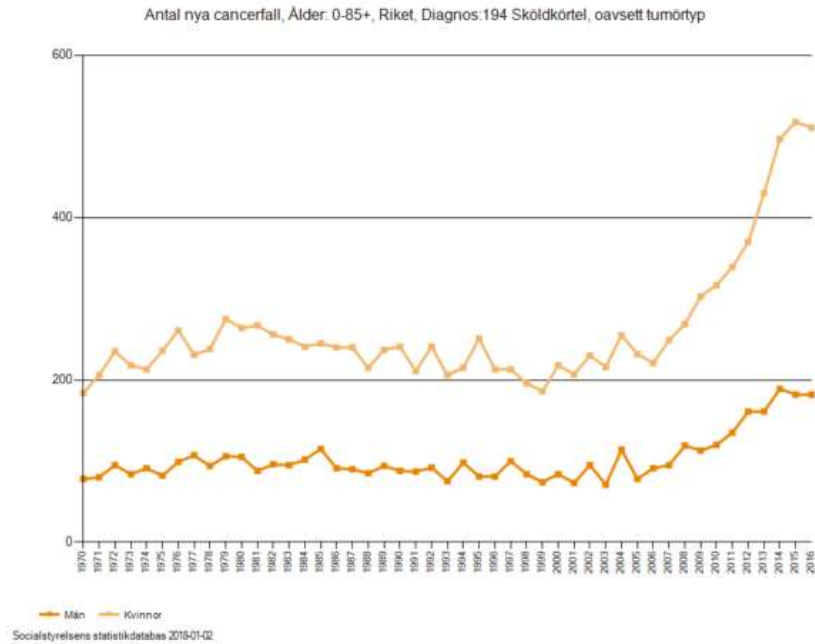
Redan befintlig strålning har orsakat ökad ohälsa – 5G kan befaras öka ohälsan ännu mer

Strålskyddsstiftelsen har granskat sjukdomsutvecklingen och kan konstatera att de sjukdomar och ohälsosymtom som mikrovågsstrålning orsakar, enligt upprepad forskning sedan flera decennier, även ökar i befolkningen. I vissa fall dramatiskt. Eftersom 5G kommer att öka folkets exponering för denna och liknande strålning mycket kraftigt kan vi på goda grunder befara att 5G kommer att försämra folkhälsan ytterligare.

1. Psykisk ohälsa ökar mycket både bland vuxna och barn. Mikrovågsstrålning kan enligt forskning sedan över 50 år tillbaka orsaka just de symtom som faller inom gruppen "psykisk ohälsa", dvs sömnproblem, huvudvärk, yrsel, depression, utmattning/normal trötthet, ångest, beteendestörningar. Strålskyddsstiftelsens rapport 2016 visade tydligt att den psykiska ohälsans ökning hade sammanfallit med den ökande användningen av trådlös teknik. Psykisk ohälsa kostar i dag samhället 200 miljarder och är den vanligaste orsaken till långvarig sjukskrivning.^{15, 16} Nedan visas diagram från Socialstyrelsen. Diagrammet visar ökningen av antal patienter i öppenvården som varje år behandlats för psykiska sjukdomar, syndrom och beteendestörningar i åldern 0-29 år mellan år 2005 och 2014. Antalet patienter har tredubblats.

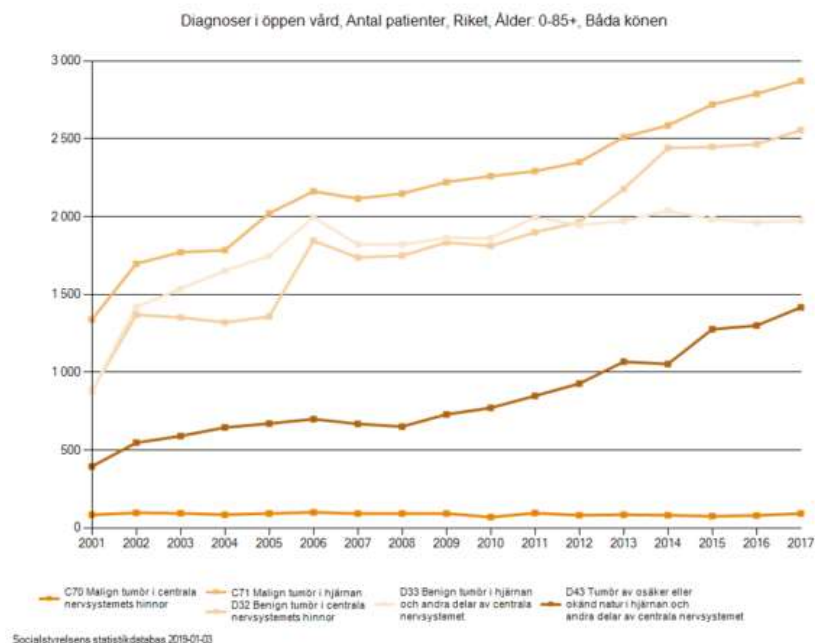

1. Cancer i huvud- och halsområdet ökar sedan 15 år tillbaka och har sammanfallit med den ökande användningen av mobiltelefoner. Det gäller såväl hypofystumör, tumör i munnen och svalget och sköldkörtelcancer. Sköldkörtelcancer ökar sedan 2010 och har sammanfallit med införandet av så kallade "smartmobiler" som exponerar halsområdet mer än tidigare pga antenner i nedre delen av mobilen.^{17, 18} Nedan visas utvecklingen av antalet nya sköldkörtelcancerfall varje år i Sverige enligt Socialstyrelsens cancerregister.

Antalet hjärntumörpatienter med malign hjärntumör och tumör av osäker natur i hjärnan ökar kraftigt i Socialstyrelsens patientregister från öppna specialistvården. Dessutom ökar antalet fall av höggradig gliom grad 3-4 bland män i cancerregistret, särskilt bland män i åldern 60-79 år, vilket är den grupp där de flesta långtidsanvändarna av mobiltelefoner finns.¹⁹ Det är därför den grupp där man kan förvänta sig att först upptäcka en ökande förekomst pga mobiltelefonanvändning.²⁰

I nästa diagram ses antalet patienter i öppenvården som vårdats för hjärntumör mellan år 2001 och 2017. Det har skett en kraftig ökning av antalet patienter med malign hjärntumör (C71), benign tumör i hjärnhinnorna (D32) samt tumör av osäker okänd natur i hjärnan och andra delar av centrala nervsystemet (D43).

2. Antalet hjärntumörfall ökar även i Danmark²¹ och i England ses en kraftig ökning av antalet fall av höggradig gliom²².
3. Olika former av sköldkörtelsjukdomar ökar också mycket samtidigt med den ökande exponeringen för mikrovågsstrålning från redan befintliga trådlösa system före 5G. Upprepad forskning har sedan fem decennier beskrivit sköldkörtelpåverkan och förstörd sköldkörtel som en effekt av exponering för mikrovågsstrålning.²³

226 vetenskapsmän och läkare som undertecknat 5G Appeal rekommenderar att 5G-utbyggnaden stoppas

Den 28 februari 2019 hade 226 vetenskapsmän och läkare undertecknat 5G Appeal som uppmanar till moratorium för 5G-utbyggnaden eftersom 5G kan orsaka allvarliga folkhälsokonsekvenser²⁴. Detta då 5G kommer att öka allmänhetens exponering för mikrovågsstrålning kraftigt, som redan bevisats vara skadlig från redan befintliga trådlösa system (2G, 3G, 4G, WiFi etc).

Ingen forskning visar att 5G är säkert och ingen pågående forskning bedrivs

Ingen forskning har studerat effekter av varken de frekvenser 5G avser använda (3,4-3,6 eller 26 GHz och däröver) enbart, eller de sammantagna effekterna av 5G:s strålning plus den redan befintliga från befintliga system (2G, 3G, 4G, WiFi etc), dvs verklig exponering som blir fallet när 5G byggs ut. Sex svenska forskare kallar därför 5G-utbyggnaden för ett oetiskt experiment med människors hälsa.²⁵ Även den amerikanske senatoren Richard Blumenthal har konstaterat att "hälsofarorna är okända och har inte studerats". Han anser att självfallet måste hälsofarorna utredas före en utbyggnad av 5G.²⁶ Vid en utfrågning i den amerikanska senaten nyligen bekräftade företrädare för telekomindustrin att ingen forskning visat att 5G är säkert för hälsan.

Enligt miljöbalkens 2:a kapitel ligger bevisbördan på verksamhetsutövaren, dvs företagen som avser bygga ut 5G, att bevisa att 5G inte medför hälso- och miljörisker.

Europarådet för mänskliga rättigheter uppmanar till att minska exponeringen för mikrovågsstrålning

Europarådet för mänskliga rättigheter uppmanade i Resolution 1815 redan år 2011 Sverige och andra medlemsländer att minska exponeringen för mikrovågsstrålning och tillämpa försiktighetsprincipen ALARA (As Low as Reasonable Achievable) innebärande att strålningen ska hållas så låg som möjligt. 5G innebär motsatsen, ökad mikrovågsstrålning.²⁷

Nürnberg-koden (1949) förbjuder experiment med människor utan informerats samtycke

Nürnbergkoden gäller för alla experiment på människor och därmed även utrullningen av 5G med nya och högre frekvenser av mikrovågor och millimetervågor vilka, som

konstaterats ovan, är utforskade och inte har visats vara säkra för människors hälsa. Alla sådana experiment: "bör baseras på tidigare kunskaper (t.ex. en förväntan härledd från djurförsök) som motiverar experimentet. Inget experiment bör genomföras, där det finns en "a priori anledning att tro" att dödsfall eller invalidiserande skador kommer att uppstå. Redan publicerade vetenskapliga studier, 5G Appeal samt EMF Scientist Appeal²⁸, visar att det nu finns "a priori anledning att tro" att dödsfall eller invalidiserande skador kommer att uppstå. 5G bryter mot därmed mot viktiga grundpelare i Nürnbergkoden. Internationella konventioner förbjuder även experiment utan människors informerade samtycke. Svenska folket har aldrig tillfrågats om samtycke till experimentet 5G.

Regeringsformen 1 kap. 2 §

Enligt Regeringsformen 1 kap. 2 § ska det allmänna särskilt verka för goda förutsättningar för hälsa samt främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer. 5G kan inte mot bakgrund av ovan redovisade fakta anses vara förenlig med regeringsformens krav och intentioner.

Enligt Miljöbalken 2 kap. 10 § får inte en verksamhet bedrivas om den kan befaras försämra det allmänna hälsotillståndet

Det finns, mot bakgrund av ovanstående redovisade fakta och det som framkommer i EMF Scientist Appeal och 5G Appeal, anledning att befara att det allmänna hälsotillståndet kommer att försämrats ytterligare av den ökande mikrovågs- och millimetervågsstrålningen från 5G. Redan befintlig mikrovågsstrålning från trådlös teknik kan på goda grunder ha orsakat framförallt ökande psykisk ohälsa i befolkningen och ökad cancerförekomst. Den kraftiga ökningen av mikrovågs- och millimetervågor som 5G-utbyggnaden medför kommer sannolikt att försämra folkhälsan ytterligare.

5G bör därför stoppas med hänvisning till miljöbalkens 2 kap. § 10.

¹ <https://arxiv.org/pdf/1711.03683.pdf>

² <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/06/5g-kommer-att-oka-mikrovagsstralningen-enormt/>

³ www.emfscientist.org

⁴ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/wp-content/uploads/2019/02/cia-millimeter-waves-1.pdf>

⁵ <https://arxiv.org/pdf/1711.03683.pdf>

⁶ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/12/5g-stralning-kan-orsaka-permanenta-vavnadsskador-enligt-forskare/>

⁷ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2019/02/dog-hundratals-faglar-nar-5g-testades-i-holland/>

⁸ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/scientific_committees/scheer/docs/scheer_o_014.pdf

⁹ https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/05/mikrovagsstralning-fran-tradlos-teknik-och-5g-ett-hot-mot-insekter-faglar-och-vaxter/?fbclid=IwAR3ejwuVOEgBqYqdOwFzvicNnmqL_10K08lx0enZl2J9mMKYcUAdnhRLjgg

¹⁰ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2015/05/190-expert-oppmanar-fn-och-who-att-battre-skydda-manniskor-mot-halsorisker-med-stralning-fran-tradlos-teknik/>

¹¹ https://www.iarc.fr/wp-content/uploads/2018/07/pr208_E.pdf

-
- ¹² <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2017/08/cancerexpert-bevisen-kan-inte-langre-ignorerar-mobilstralning-orsakar-cancer/>
- ¹³ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/09/expertpanel-klara-belagg-for-att-mobilstralning-orsakar-cancer/>
- ¹⁴ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2017/08/cancerexpert-bevisen-kan-inte-langre-ignorerar-mobilstralning-orsakar-cancer/>
- ¹⁵ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2016/11/dramatisk-okning-av-psykisk-ohalsa-en-effekt-av-okad-stralning/>
- ¹⁶ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2019/01/psykisk-ohalsa-kostar-samhallet-200-miljarder-per-ar-5-av-bnp/>
- ¹⁷ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/01/kraftig-okning-av-cancer-i-huvud-och-hals/>
- ¹⁸ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/11/mobilanvandning-okar-risken-for-skoldkortelcancer/>
- ¹⁹ <https://microwaveweb.com/news-center/precarious-case-against-precaution>
- ²⁰ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2019/01/kraftig-okning-av-hjarntumorer-i-sverige/>
- ²¹ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2017/01/hjarntumorer-okar-i-danmark-mer-an-fordubbling-sedan-1990/>
- ²² <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/03/aggressiva-hjarntumorer-okar-dramatiskt-i-england/>
- ²³ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5729662/>
- ²⁴ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2017/09/stoppa-5g-over-180-vetenskapsman-och-lakare-varnar-for-allvarliga-halsorisker/>
- ²⁵ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/12/5g-i-umea-ar-ett-oetiskt-experiment-med-manniskors-halsa-anser-forskare/>
- ²⁶ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/12/amerikansk-senator-kraver-att-5gs-halsofaror-utforskas-innan-5g-rullas-ut/>
- ²⁷ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/wp-content/uploads/2014/08/resolution-1815.pdf>
- ²⁸ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2015/05/190-expert-oppmanar-fn-och-who-att-battre-skydda-manniskor-mot-halsorisker-med-stralning-fran-tradlos-teknik/>